

JAARVERSLAGGEVING 2018

STICHTING ZORGGROEP DE BETUWE

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1	Jaarrekening	3
5.1.1	Balans per 31 december 2018	4
5.1.2	Resultatenrekening over 2018	6
5.1.3	Kaastroomoverzicht over 2018	7
5.1.4	Grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling	8
5.1.5	Toelichting op de balans	16
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	25
5.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	26
5.1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2018	27
5.1.9	Vaststelling en goedkeuring	36
5.2	Overige gegevens	38
5.2.1	Statutaire regeling winstbestemming	39
5.2.2	Nevenvestigingen	39
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	40

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

5.1 JAARREKENING

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 29 mei 2019
Naam: R. Karlas RA
Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

		31 december 2018	31 december 2017
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)	27.911.861	29.634.046
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	(2)	95.584	104.472
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	(3)	497.626	169.185
Debiteuren en overige vorderingen	(4)	1.865.799	1.523.720
Liquide middelen	(5)	149.228	232.815
Totaal vlottende activa		<u>2.608.237</u>	<u>2.030.192</u>

Totaal activa

30.520.098

31.664.238

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

		31 december 2018	31 december 2017
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	(6)		
Kapitaal		274.077	274.077
Bestemmingsreserves		329.274	329.274
Bestemmingsfondsen		6.318.092	5.731.599
Totaal eigen vermogen		<u>6.921.443</u>	<u>6.334.950</u>
Vorzieningen	(7)	410.494	235.702
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)		16.500.021	17.177.500
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	(8)	6.688.140	7.916.086
Totaal passiva		<u><u>30.520.098</u></u>	<u><u>31.664.238</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
 BDO Audit & Assurance B.V.
 Datum: 29 mei 2019
 Naam: R. Karlas RA
 Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

5.1.2 RESULTATENREKENINGOVER 2018

		2018	2017
		€	€
BEDRIJFOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	(11)	40.873.352	37.366.742
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	(12)	406.603	454.361
Overige bedrijfsopbrengsten	(13)	1.523.604	1.534.663
Som der bedrijfsopbrengsten		42.803.559	39.355.766
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	(14)	29.107.430	28.565.240
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(15)	2.224.422	2.117.996
Bijzondere waardevermindering vaste activa	(16)	441.000	-
Overige bedrijfskosten	(17)	9.714.999	9.100.979
Som der bedrijfslasten		41.487.851	39.784.215
BEDRIJFSRESULTAAT		1.315.708	-428.449
Financiële baten en lasten	(18)	-729.219	-746.548
RESULTAAT BOEKJAAR		586.489	-1.174.997
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2018	2017
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve Aanvaardbare kosten		586.489	-1.174.997

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERINGEN EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 ALGEMEEN

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Informatie over de rechtspersoon

Naam

Stichting Zorggroep De Betuwe

Rechtsvorm

Stichting

Zetel

Culemborg

Registratienummer bij de Kamer van Koophandel

11043745

Activiteiten

De organisatie heeft als SBI-code 8710 en verricht met name activiteiten op het gebied van: Stichting Zorggroep De Betuwe biedt een veelzijdig pakket van zorg en dienstverlening aan kwetsbare ouderen met een zorgvraag, die in hun eigen huis wonen of in een van onze woonvoorzieningen. Ons werkgebied is gelegen van de Diefdijk tot Dodewaard, tussen de rivieren de Waal en de Lek.

Adres

Saffatinstraat 84

4021 HN Maurik

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

Er is in 2018 een duidelijke verbetering van het resultaat geweest t.o.v. de beide voorgaande jaren. Als gevolg van het positieve resultaat over 2018 zijn de ratio's aanzienlijk verbeterd.

De solvabiliteit ligt boven de met de ABN AMRO bank overeengekomen ratio. Ook de DSCR is aanzienlijk verbeterd en boven de met de ABN AMRO Bank overeengekomen ratio.

Door het gerealiseerde resultaat 2018 wordt voldaan aan de overeengekomen convenanten.

Op basis van de begroting en de liquiditeitsprognose 2019 zal Zorgcentra De Betuwe ultimo 2019 voldoen aan de overeengekomen kredietfaciliteiten. De positieve ontwikkeling van het resultaat en ratio's blijkt tevens uit de meest recente tussentijdse cijfers 2019.

Als gevolg hiervan beschikt Stichting Zorgcentra De Betuwe daarmee over voldoende financiële middelen om haar activiteiten langdurig voor te zetten.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken. Deze herrubriceringen betreffen: overlopende activa en overlopende passiva in 2017

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

5.1.4.2 GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar zorginstelling Stichting Zorggroep de Betuwe zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekeninghoudend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Zorggroep De Betuwe.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven op basis van de kortere geschatte levensduur. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

Bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen

Als gevolg van de lange doorlooptijd en met name de stijgende bouwkosten zijn de in het verleden geactiveerde ontwikkelkosten i.v.m. de stationslocatie Geldermalsen afgeboekt.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen : 2%

Terreinvoorzieningen en verbouwingen: 5%-6%

Inventarissen: 10%

Vervoermiddelen: 25%

Automatisering: 33,3%

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Stichting Zorggroep De Betuwe heeft op grond van doorlichting van haar vastgoedportefeuille vastgesteld dat er geen sprake is van bijzondere waardeverminderingen. Voorzowel onze huur- als eigendomslocaties verwachten wij géén wijzigingen in het gebruik.

De meest recente waardetaxaties laten zien dat er geen waardevermindering te verwachten is op korte termijn. Binnen Stichting Zorggroep De Betuwe kennen we bovendien een aanzienlijke wachtlijst bovenop een nagenoeg volledige intramurale bezetting.

Stichting Zorggroep De Betuwe verwacht geen afname van de bezetting in de komende jaren. Zowel regionaal als landelijk wordt er een verdere druk op de wachtlijsten verwacht.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden.

Vorderingen

De vorderingen op korte termijn worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening uit hoofde van oninbaarheid. In de cijfermatige opstelling is een specificatie opgenomen van de vorderingen, die een looptijd van langer dan één jaar hebben.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding wordt ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Per individuele voorziening dient een toelichting van de grondslagen voor waardering te worden opgenomen, bijvoorbeeld:

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2018 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

5.1.4.3 GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Lasten

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Pensioenen

Stichting Zorggroep de Betuwe heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Zorggroep de Betuwe. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Zorggroep de Betuwe betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2019 bedroeg de dekkingsgraad 100,8%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Stichting Zorggroep de Betuwe heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting Zorggroep de Betuwe heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

5.1.4.4 GRONDSLAGEN VAN SEGMENTERING

Stichting Zorggroep De Betuwe vindt dat segmentatie van de resultatenrekening niet van toepassing is. De Nederlandse wet vereist segmentatie van de omzet naar bedrijfstak en geografische regio (art. 2:380 lid 1 en 2 BW).

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

Gezien de aard en werkzaamheden van Stichting Zorggroep De Betuwe is segmentatie van de omzet wettelijk niet verplicht. Stichting Zorggroep De Betuwe is namelijk werkzaam in één bedrijfstak (zorg) en in één geografisch segment (Nederland).

-

5.1.4.5 GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.4.6 GRONDSLAGEN VOOR GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening, worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 GRONDSLAGEN WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Materiële vaste activa	23.535.364	24.564.191
Machines en installaties	2.121.701	2.080.236
Inventaris	2.254.796	2.548.619
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	-	441.000
Totaal materiële vaste activa	27.911.861	29.634.046

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	29.634.047	30.144.961
Bij: investeringen	943.236	1.607.081
Af: afschrijvingen	-2.224.422	-2.117.996
Af: bijzondere waardeverminderingen	-441.000	-
Boekwaarde per 31 december	27.911.861	29.634.046

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

2. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	95.584	104.472
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	-	-
Af: ontvangen voorschotten	-	-
Af: voorziening onderhanden werk	-	-
Totaal onderhanden werk	95.584	104.472

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

	t/m 2015	2016	2017	2018	Totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-	-	169.185		169.185
Financieringsverschil boekjaar				497.626	497.626
Correcties voorgaande jaren	-	-	-		-
Betalingen/ontvangsten	-	-	-169.185		-169.185
	-	-	-169.185	497.626	328.441
Saldo per 31 december	-	-	-	497.626	497.626

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

31-12-2018	31-12-2017
€	€

Waarvan gepresenteerd als:

- vorderingen uit hoofde van financieringstekort

497.626	169.185
---------	---------

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

2018	2017
€	€

Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)

35.474.820

32.140.326

Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget

-34.977.194

-31.971.141

Totaal financieringsverschil

497.626

169.185

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

31-12-2018	31-12-2017
€	€

Vorderingen op debiteuren

769.532

803.571

Voorziening dubieuze debiteuren

-3.856

-5.189

Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten

255.930

202.498

Overige vorderingen:

Overlopende activa

572.826

502.840

Nog te ontvangen bedragen:

Nog te ontvangen bonus

20.000

20.000

Nog te ontvangen subsidie

251.367

-

Totaal debiteuren en overige vorderingen

1.865.799

1.523.720

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Bankrekeningen	9.586	70.074
Kas	2.838	1.870
Gelden onderweg	136.804	160.871
Totaal liquide middelen	<u>149.228</u>	<u>232.815</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije besteding aan de stichting. Met de ABN AMRO bank is een kredietfaciliteit overeengekomen van maximaal € 3.000.000,-.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

PASSIVA**6. Eigen vermogen**

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kapitaal	274.077	274.077
Bestemmingsreserves	329.274	329.274
Bestemmingsfondsen	6.318.092	5.731.599
Totaal eigen vermogen	6.921.443	6.334.950
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve ICT	211.353	211.353
Bestemmingsreserve onderhoud	107.921	107.921
Bestemmingsreserve Ahoed	10.000	10.000
Totaal bestemmingsreserves	329.274	329.274
Bestemmingsfondsen		
Herwaardering grond	3.842.430	3.842.430
Reserve Aanvaardbare kosten	2.475.662	1.889.169
Totaal bestemmingsfondsen	6.318.092	5.731.599

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2018
	€	€	€	€
Kapitaal	274.077	-	-	274.077

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2018	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2018
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve ICT	211.353	-	-	211.353
Bestemmingsreserve onderhoud	107.921	-	-	107.921
Bestemmingsreserve Ahoed	10.000	-	-	10.000
Totaal bestemmingsreserves	329.274	-	-	329.274

De bestemmingsreserve ICT wordt aangewend voor nader aan te geven investeringen in ICT en naar verwachting benut ten behoeve van de inrichting van het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD).

De Bestemmingsreserve Ahoed is bestemd voor eventuele investeringen ten behoeve van het pand.

Namens het bestuur is de bestemmingsreserve onderhoud gevormd ter dekking van de te verwachten onderhoudskosten aan de panden. Op basis van een onderhoudsplan worden de kosten geëgaliseerd over de jaren.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2018	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2018
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Herwaardering grond	3.842.430	-	-	3.842.430
Reserve Aanvaardbare kosten	1.889.173	586.489	-	2.475.662
Totaal bestemmingsfondsen	5.731.603	586.489	-	6.318.092

De Reserve Aanvaardbare kosten (RAK) wordt gevormd op basis van de NZA- beleidsregels. Deze reserve kan alleen wijzigen door toevoegingen en onttrekkingen die ieder jaar ontstaan als gevolg van verschillen tussen exploitatiekosten van dat jaar en de aanvaardbare kosten van dat jaar.

Een positief saldo van de RAK dient beschikbaar te worden gehouden voor door de NZA-beleidsregels aangewezen zorgactiviteiten.

7. Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Voorziening Langdurig zieken	185.664	51.654
Voorz.jubileumuitkeringen	224.830	184.048
Totaal voorzieningen	410.494	235.702

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1 januari 2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31 december 2018
	€	€	€	€	€
Voorziening Langdurig zieken	51.654	185.664	-23.203	-28.451	185.664
Voorz.jubileumuitkeringen	184.048	58.728	-17.946	-	224.830
Totaal voorzieningen	235.702	244.392	-41.149	-28.451	410.494

Deze voorziening is getroffen in verband met de kosten van langdurig zieke collega's waarvan verwacht wordt dat deze niet in staat zijn om bij Zorggroep De Betuwe hun werkzaamheden te hervatten en de organisatie gaan verlaten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.) 147.962

Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.) 262.531

Hiervan > 5 jaar 125.064

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 29 mei 2019
Naam: R. Karlas RA
Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

Paraaf:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R. Karlas', written over a light blue rectangular background.

Schulden aan kredietinstellingen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2018	2017
	€	€
Stand per 1 januari	18.384.941	19.741.127
Bij: nieuwe leningen	1.000.000	-
Af: aflossingen	-1.413.611	-1.356.186
Stand per 31 december	17.971.330	18.384.941
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-1.471.309	-1.363.612
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>16.500.021</u>	<u>17.021.329</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	2018	2017
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.471.309	1.519.784
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	16.500.021	17.177.500
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	13.014.998	12.486.344

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	27.283	1.665.031
Crediteuren	600.913	1.037.179
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.471.309	1.519.784
Overige belastingen en sociale lasten	625.268	560.183
Nog te betalen spaarverlof	1.428.823	1.402.515
Overige schulden	945.975	789.361
Overproductie risico ZVW	75.094	76.017
Rek. Courant Gem. Nijmegen GGZ	1.516	33.644
Overproductie risico ELV	14.525	-
Reservering Eindejaarsuitk.	106.435	103.196
Overlopende passiva	1.384.168	720.193
Te betalen Nettosalarissen	6.831	8.983
Overige overlopende passiva:		
Totaal overige kortlopende schulden	<u>6.688.140</u>	<u>7.916.086</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

9. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Zorggroep De Betuwe maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Stichting Zorggroep De Betuwe handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 70% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars /gemeentes.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

10. Niet in de balans opgenomen regelingen

Toelichting:

Hypotheek- en pandrechten

De gestelde zekerheden aan de ABN AMRO bank betreffen een hypotheek op locaties Saffatinstraat 84, 86 en 88 in Maurik, Prins Bernhardstraat 1 in Culemborg en De Raaf 2 in Culemborg alsmede pandrecht op bedrijfsinventaris, huurpenningen en vorderingen.

De gestelde zekerheden per lening staan in het overzicht van de leningen vermeld.

Huurverplichtingen

Huurverplichtingen panden

Er zijn voor de locaties diverse huurverplichtingen aangegaan met een langere looptijd.

De jaarlijkse verplichting bedraagt circa € 1.644.329,-. De verplichting op middellange termijn bedraagt circa € 6.390.231,-.

	31-12-2018
	€
Verplichting < 1 jaar	1.644.329
Verplichting > 1 jaar en < 5 jaar	6.390.231

Lease-contracten

Huurverplichtingen koffiemachines

Er zijn langlopende contracten aangegaan voor de huur van koffiemachines.

De jaarlijkse verplichting bedraagt circa € 4.404,-. De verplichting op middellange termijn bedraagt circa € 10.276,-.

lease Coffee Fresh	4.404	10.276
--------------------	-------	--------

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO

Paraaf:

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIEËLE VASTE ACTIVA

	Materiële vaste activa	Machines en installaties	Inventaris	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering en vooruit- betaald op materieële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	37.082.964	6.339.560	10.426.645	441.000	54.290.169
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	-12.518.774	-4.259.324	-7.878.024	-	-24.656.122
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>24.564.190</u>	<u>2.080.236</u>	<u>2.548.621</u>	<u>441.000</u>	<u>29.634.047</u>
Mutaties					
- investeringen	3.774	432.281	507.181	-	943.236
- afschrijvingen	-1.032.600	-390.816	-801.006	-	-2.224.422
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-441.000	-441.000
	<u>-1.028.826</u>	<u>41.465</u>	<u>-293.825</u>	<u>-441.000</u>	<u>-1.722.186</u>
per saldo	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.028.826</u>	<u>41.465</u>	<u>-293.825</u>	<u>-441.000</u>	<u>-1.722.186</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	37.086.738	6.771.841	10.933.826	441.000	55.233.405
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	-13.551.374	-4.650.140	-8.679.030	-441.000	-27.321.544
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>23.535.364</u>	<u>2.121.701</u>	<u>2.254.796</u>	<u>-</u>	<u>27.911.861</u>
Afschrijvingspercentage	2	33,3	10	0,	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

BIJLAGE Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	15-11-2003	1.465.710	0	Onderhands	1,75	258.465	-	86.218	172.247	-	2	lineair	86.218	VWS
NON Investment	14-12-2005	1.189.210	19	Onderhands	3,69	438.130	-	62.590	375.540	62.590	6	lineair	62.590	VWS
BNG	07-10-2009	9.000.000	40	Onderhands	4,11	6.525.000	-	225.000	6.300.000	5.175.000	28	lineair	225.000	Waardeborgfonds WFZ
BNG	27-10-2006	3.000.000	40	Onderhands	4,04	1.350.000	-	150.000	1.200.000	450.000	8	lineair	150.000	Waardeborgfonds WFZ
BNG	07-10-2009	1.200.000	10	Onderhands	3,60	275.094	-	135.114	139.980	-	1	annuitair	139.979	Gem. Culemborg
BNG	01-08-1999	226.890	40	Onderhands	5,24	124.791	-	5.672	119.119	90.759	21	lineair	5.672	Gem. Buren
BNG	02-08-1999	1.928.566	20	Onderhands	5,15	192.858	-	96.429	96.429	-	1	lineair	96.428	Gem. Buren
BNG	02-08-1999	2.904.193	50	Onderhands	5,29	1.858.683	-	58.084	1.800.599	1.510.179	31	lineair	58.084	Gem. Buren
BNG	01-11-2011	1.500.000	18	Onderhands	3,75	1.106.920	-	74.504	1.032.416	791.470	11	annuitair	77.338	Gem. Culemborg
BNG	02-05-2014	5.400.000	15	Onderhands	3,49	4.455.000	-	270.000	4.185.000	2.835.000	11	annuitair	270.000	Waardeborgfonds WFZ
ABN AMRO	01-11-2016	2.000.000	10	Onderhands	1,90	1.800.000	-	50.000	1.600.000	1.400.000	8	annuitair	200.000	ABN AMRO
ABN AMRO	01-08-2018	-	10	Onderhands	2,60	-	1.000.000	-	950.000	700.000	9	annuitair	100.000	ABN AMRO
TOTAAL						18.384.941	1.000.000	1.413.611	17.971.330	13.014.998			1.471.309	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RVO/RA10724

Paraaf:

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2018

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet ZVW	2.767.847	3.012.704
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg	35.474.820	32.190.741
Opbrengsten Wmo, GGZ	699.341	656.253
Omzet geriatrische revalidatiezorg	1.931.344	1.507.044
Totaal	<u>40.873.352</u>	<u>37.366.742</u>

12. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	406.603	454.361
	<u>406.603</u>	<u>454.361</u>

13. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Medisch advies	-	5.107
Vergoeding 1e lijns zorg	187.927	207.064
Maaltijden	341.546	333.346
Opbrengsten waskosten	67.734	72.167
Opbr.bonussen overig	28.600	32.804
Opbrengsten verhuur woningen	321.728	455.632
Opbrengsten diverse activiteiten	511.987	376.813
Algemene & administratieve diensten	64.082	51.730
Totaal	<u>1.523.604</u>	<u>1.534.663</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

LASTEN

14. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Lonen en salarissen	19.257.703	19.475.633
Sociale lasten	3.105.188	2.971.692
Pensioenlasten	1.533.767	1.502.796
Overige personeelskosten	1.040.464	994.639
Personeel niet in loondienst	4.170.308	3.620.480
Totaal personeelskosten	29.107.430	28.565.240
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	19.430.662	19.806.290
Afwikkeling ORT	-172.959	-330.657
	<u>19.257.703</u>	<u>19.475.633</u>
	<u>19.257.703</u>	<u>19.475.633</u>
<i>Sociale lasten</i>		
Overige sociale lasten	<u>3.105.188</u>	<u>2.971.692</u>
<i>Overige personeelskosten</i>		
Overige personeelskosten	<u>1.040.464</u>	<u>994.639</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
	2018	2017
Verpleging/Verzorging/WMO	393	403
Algemeen/facilitair/EAD/PO&O	64	54
MPMD	29	29
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	486	486

Het gemiddeld aantal werknemers bedroeg gedurende de gerapporteerde periode: 486 (vorige periode: 486).
Er zijn geen personeelsleden buiten Nederland werkzaam.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

15. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Materiële vaste activa	2.224.422	2.117.996
	<u>2.224.422</u>	<u>2.117.996</u>

Afschrijvingen materiële vaste activa

Materiële vaste activa	1.032.600	1.032.427
Machines en installaties	390.816	319.707
Inventaris	801.006	765.862
	<u>2.224.422</u>	<u>2.117.996</u>

16. Bijzondere waardevermindering vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Materiële vaste activa	441.000	-
	<u>441.000</u>	<u>-</u>

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.404.213	2.369.705
Algemene kosten:		
Overige algemene kosten	2.363.535	2.212.508
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.964.168	1.648.171
Onderhoud en energiekosten:		
- Energiekosten gas	535.180	520.533
Overige huisvestingskosten	592.588	593.337
Subtotaal	<u>1.127.768</u>	<u>1.113.870</u>
Huur en leasing	1.654.215	1.756.725
Dotaties en vrijval voorzieningen	201.100	-
Totaal overige bedrijfskosten	<u>9.714.999</u>	<u>9.100.979</u>

Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten

Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	<u>2.404.213</u>	<u>2.369.705</u>
--	------------------	------------------

Algemene kosten

Overige algemene kosten	<u>2.363.535</u>	<u>2.212.508</u>
-------------------------	------------------	------------------

Onderhoud en energiekosten

- Energiekosten gas	535.180	520.533
Overige huisvestingskosten	592.588	593.337
	<u>1.127.768</u>	<u>1.113.870</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

	2018	2017
	€	€
<i>Patiënt- en bewonersgebonden kosten</i>		
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.964.168	1.648.171
<i>Huur en leasing</i>		
Huur en leasing	1.654.215	1.756.725
<i>Dotaties en vrijval voorzieningen</i>		
Dotaties en vrijval voorzieningen	201.100	-

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 29 mei 2019
Naam: R. Karlas RA
Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
	€	€
Overige rentelasten	-729.219	-746.548

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Stichting Zorggroep de Betuwe

WNT-VERANTWOORDING 2018 Zorgcentra De Betuwe

De WNT is van toepassing op Zorgcentra De Betuwe. Het voor Zorgcentra De Betuwe toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 151.000 en is gebaseerd op het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 9 en klasse III.

19. Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	D.R.M. Maas	C.A. van Haften	T. Sijbrandij
Functiegegevens	Bestuurder	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	139.607	97.227	143.445
Beloningen betaalbaar op termijn	11.344	10.176	-
<i>Subtotaal</i>	150.951	107.403	143.445
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	151.000	151.000	151.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	-	-	-
Totaal bezoldiging	150.951	107.403	143.445
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	nee
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	138.184	93.395	118.044
Beloningen betaalbaar op termijn	11.044	9.588	-
<i>Subtotaal</i>	149.228	102.983	118.044
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	146.000	146.000	146.000
Totaal bezoldiging 2017	149.228	102.983	118.044

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

Stichting Zorggroep de Betuwe

---

20. Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	P.F.J. Oostelbos	J. Dikken	H.P.M. van den Burgt
Functiegegevens	[VOORZITTER]	[LID]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	13.000	9.000	9.000
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	22.650	15.100	15.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.t.	N.V.t.	N.V.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.t.	N.V.t.	N.V.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totale bezoldiging	9.031	8.000	8.000
Individueel toepasselijk maximum	16.440	14.600	14.600

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

Paraaf:

Stichting Zorggroep de Betuwe

Vervolg bezoldiging toezichhoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.J. Visser	J.A.M.A. Venmans	E. van Zadelhof
Functiegegevens	[LID]	[LID]	[LID]
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 30/4	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	9.848	3.014	9.000
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	15.100	4.964	15.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.t.	N.V.t.	N.V.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.t.	N.V.t.	N.V.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Totale bezoldiging	8.000	8.081	8.000
Individueel toepasselijk maximum	14.600	14.600	14.600

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

21. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:

	2018	2017
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	112.621	84.520
2. Overige controlewerkzaamheden	5.445	-
3. Fiscale advisering	15.669	37.132
4. Niet-controlediensten	12.330	13.310
Totaal honoraria accountant	146.065	134.962

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders is opgenomen onder punt 19.

5.1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Zorggroep de Betuwe heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 23 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting Zorggroep De Betuwe heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2019

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

_____
D.R.M. Maas 23 mei 2019
bestuurder

W.G.

_____
P.F.J. Oostelbos 23 mei 2019
voorzitter van de raad van toezicht

W.G.

_____
J.J. Visser 23 mei 2019
vicevoorzitter van de raad van toezicht

W.G.

_____
L.W.H. Hoff 23 mei 2019
lid van de raad van toezicht

W.G.

_____
H.P.M. van der Burgt 23 mei 2019
lid van de raad van toezicht

W.G.

_____
J. Dikken 23 mei 2019
lid van de raad van toezicht

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 29 mei 2019

Naam: R. Karlas RA

Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

BDO Paraaf:

5.2 OVERIGE GEGEVENS

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 29 mei 2019
Naam: R. Karlas RA
Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling winstbestemming

In de statuten is het volgende opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming:
Uitkeringen van financiële middelen aan derden dan wel besteding van financiële middelen vinden uitsluitend plaats binnen de maatschappelijke doelstelling dan wel ten bate van een algemeen nut beogende instelling als bedoeld in de Algemene wet inzake rijksbelastingen of daarvoor in de plaats tredende wetgeving, met een gelijksoortige doelstelling of een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg het algemeen nut beoogt die een soortgelijke doelstelling heeft.
De stichting beoogt niet het maken van winst.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Zorggroep de Betuwe heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.
Datum: 29 mei 2019
Naam: R. Karlas RA
Behorende bij briefnummer: RK/RvO/RA10724

 Paraaf:

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Zorgcentra De Betuwe te Culemborg
REF: RK/RvO/RA10725

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Zorgcentra De Betuwe ('de instelling') te Culemborg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Zorgcentra De Betuwe op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de resultatenrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Zorgcentra De Betuwe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege

eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de instelling als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op het tot stand komen van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel

zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van

- onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
  - ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 29 mei 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. R. Karlas RA
